

SLOVENSKI NAROD.

Iznajna vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. Inzeratni prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin., vsi uradni razglase 120 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti: V Jugoslaviji: celoletno naprej plačan K 120 — polletno 60 — 3 mesečno 30 — 1 10 — V inozemstvo: celoletno K 140 — polletno 70 — 3 mesečno 35 — 1 12 —

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knjižna ulica št. 5, L. nadstropje Telefon št. 34. Dopolne sprejema se podpisane in zadostno frankovane. Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knjižna ulica št. 5, pritrlično. — Telefon št. 90.

Kako naj bi uredili našo valuto.

Članek dr. Tavčarja, ki je izšel pred par dnevi in ki govori o tem vprašanju, odgovarja povsem resničnemu položaju in dejanskim potrebam našega naroda. Vprašanje pa je tako važno, da se mi zdi potrebno, dodati še nekaj besed. Debata o valutnem vprašanju razvila se je v večjem obsegu že julija meseca letošnjega leta, ko je bivši finančni minister Ničič predložil finančnemu odboru Narodnega predstavništva zakon o Narodni banki. Ta zakon in v zvezi z njim nameravana ureditev valutnega vprašanja se je v finančnem odboru in v javnosti ostro kritkovala. Na splošno so se vsi veččlani iz Slovenije in Hrvaške izrekli proti rešitvi, kot jo je nameraval Ničič. Ankete denarnih zavodov in izvedencev so sestavile tudi različne spomene, koje so se poslale na pristojna mesta in to so vsebovale pozitivne predloge za ureditev naše valute.

dinaria boljši kot je danes, ampak bo padel. Imeli bomo tedaj po zamenjavi ravno tako nezdrav novce, kot ga imamo danes. Na tem dejstvu ne bo mnogo izpremenila ona določba zakona o Narodni banki, katera govori, da bo država amortizirala potom posebnih prihodov omi del bankovcev, ki bodo izdani za zamenjavo kron, ker je jasno, da se bo ta amortizacija vršila zelo polagoma. V glavnem pogledu — v ozdravljenju valute — cilja tedaj ne bomo dosegli. V vseh drugih ozirih pa bomo na slabšem. Nima dvojbe, da bo draginja še večja, ker je za vsakega poznavalca razmer čisto jasno, da cene ne bodo padle v istem razmerju, kot se bo krona zamenjala. Ne, ravno obratno: cene se bodo prilagodile več ali manj dinariju, to se pravi, zrasle bodo. Položaj bo isti, kot je bil v zasadenih krajih po zamenjavi kron z lirami, kjer je z malimi izjemami stalo to, kar je stalo v kronah, potem v lirah. Razen tega bodo vplivale cene v Beogradu tudi na naš, in sicer v neugodnem smislu. Že danes se to godi, čeprav le v omejenem pogledu.

dobo mnogih let. Ureditev ne sme imeti katastrofalnega značaja, kot ga ima vladni načrt, ampak mora biti taka, da bomo polagoma brez kolikor mogoče velikih gospodarskih kriz prešli zopet v doglednem času v urejeno gospodarsko življenje. Pri tem zlasti ne smemo pozabiti dvojnega: da absolutno ne gre, da breme regulacije valute nosi samo slučajni posestnik kron. In da tudi ne gre, da nosi to breme samo naša generacija, ki je po vojni že itak strašno trpela! Končno moramo imeti pred očmi, da je najhuje zlo v naši državi draginja. Skušati moramo tedaj na vse načine, da če tega zla ne moremo mahoma odstraniti, vsaj ne zvečamo. Ne smemo stremiti za tem, da srbske cene presadimo na naš trg, ampak obratno, da znižamo cene v Srbiji na naš nivo. Če ima naša krona pri nas isto kupovalno vrednost, kot jo ima v Srbiji dinar, bi bila blaznost, to njevo kupovalno vrednost umetno zmanjšati! Te cilje moremo doseči na ta - le način: I. Faza regulacije: a) zamenjati krono al pari z novim novcem — državnim (ne banknim) dinarjem; b) proglasiti državni dinar kot edino legalno plačilno sredstvo v državi;

2, potom ureditve državnih financ z davčno reformo in pametno trgovinsko politiko; c) nabiranje kritja za emisijsko banko. Ta faza more trpeti precej dolgo časa, tudi več let, kar absolutno ne more škodovati, ker gospodarsko življenje ne prenese nasilnih operacij brez katastrofalnih posledic. Z oddajo premoženja preavalimo en del bremena na vse sloje, kakor z vsim davki. Z dolgotrajnimi zadolžitvami pa preavalimo en del na bodočo generacije. Oddaja premoženja v svrhu regulacije valute naj bi po možnosti ne zadelo po vojni poškodovanih krajev, zlasti ne Srbije. Seveda bi morala biti progresivna. Kurz moremo dvigniti z organiziranim izvozom in dobro delujočo devizno centralo. Prodajati bi smeli le proti lastnemu novcu, — ne kakor danes »proti zdravi valutici«. Glavno sredstvo za dviganje denarne vrednosti pa je red v državi in urejeno finančno stanje. Tu je treba pred vsem začeti. Mi se moramo čim prej otresti deficita v budžetu. V to svrhu treba temeljiti reform — tako v upravi, kot v pogledu davčnega sistema, kateri je treba izenačiti in povsem izpremeniti. Tozadestvo se ni pri nas še storilo ničesar. Morda se nam nudi prilika, da razpravljamo o tem drugič. III. in končna faza regulacije: Zamenjati državni dinarja za dinar emisijske banke v relaciji, kakor bi kazala potreba.

oziroma njegovih zastopnikov! In zamenjava krona po relaciji, ki bi ne bila al pari, bi bila taka konfiskacija! Dr. Dinko Puc:

Kakšen je naš položaj?

Zagreb, 19. decembra. »Riječ SHS« prinaša iz Pariza dopis, v katerem pravi dopisnik med drugim: Ameriška delegacija pri mirovni konferenci v Parizu je, kakor že znano, zapustila Pariz in odpotovala v domovino. Radi tega odhoda se sedaj kombinirajo najrazličnejše stvari in angleško in francosko časopisje pravi, da je Amerika popolnoma zapustila konferenco in da se noče več vmešavati v evropska vprašanja. V gotovih krogih se domneva, da se je naša situacija, posebno kar se tiče našega spora z Italijo, zelo poslabšala. Dopisnik konstatira iz zanesljivega vira, da je Amerika zato zapustila Pariz, da demonstrira proti svojim prijateljem; ker se zdi, da zavezniki ne smatrajo več Amerike kot tako važen faktor, kakor so jo smatrali ob pričetku mirovne konference. Vse države antante, a posebno Francija in Italija, od danes ekonomsko, še bolj pa finančno od Amerike toliko odvisne, da se morajo ozirati na njo. Iz vsega tega je razvidno, da za nas ja dransko vprašanje ne stoji ji tako slabo, kakor trde to francoski in angleški listi. Fakt je, da stoji Amerika za našim vprašanjem še tako trdno, kot je stala doslej. V tem pogledu ni na naši strani samo Wilson, marveč tudi demokrati in republikanci v Washingtonu. Drugo potrdilo, da naše vprašanje ni ravno v najslabši situaciji je dejstvo, da so Angleži in Francozi v Londonu odbili zahteve Scialoie in mu izjavili, da naj se vrne v Rim in nove italijanski vladi, da naj zahteva od zaveznikov v jadranskem vprašanju samo toliko, kolikor zamorejo ti Italiji dati. — V drugem dopisu iz Pariza javlja »Riječ SHS«, da se je razgovarjal te dni neki naš socijalno demokratičan poslanec z avstrijskim kanclerjem dr. Rennerjem in ga vprašal med ostalim, zakaj dopušča, da avstrijsko časopisje napada Jugoslavijo kot državo, v kateri ni reda, ne javne sigurnosti, zagotavljačo mu, da to ni res in da vlada v Jugoslaviji mir in red. Naš poslanec je konstatiral, da tako pisanje

Namerava se tedaj delokrog srbske Narodne banke raztegniti na celo kraljevino; banka naj bi po neki gotovi relaciji zamenjala naše krona za dinarje, ki so se in se še tisajo za našo državo po svetu in naj bi jih zjednačila z dosedanjimi srbskimi banknimi dinarji. Načrt je tedaj videti preprost in enostaven. Toda mi ga moramo pobijati iz tistih razlogov, kot smo pobijali Ničičev načrt, ker se položaj od takrat ni bistveno izpremenil. Predstaviti si treba samo položaj, ki bi nastal, ako se valuto vprašanje uredi na označeni način. — pri čemur je bistveno vseeno, ali si predstavljamo, da se je zamenjava kron v dinarje izvršila po relaciji 1 : 4 ali 1 : 5 ali 1 : 3. Namesto kron dobimo 1/4 ali 1/5 ali 1/3 dinarjev Narodne banke. Ali smo že s tem dobili zdrav novce, zdravo valuto? Gotovo ne. Srbski dinar že danes na internacionalnem trgu ne stoji posebno sijajno — ima morda še 1/3 svoje predvojne vrednosti. Vzroki so različni, ali zadnji ni ta, kojega je omenil dr. Tavčar v svojem članku: da dinar danes ni več tako fundiran, kot je bil, deloma, ker se je skržilo kritje, deloma, ker se je cirkulacija povečala. Če pa se cirkulacija dinarja potom nadaljne emisije 2-3 milijard dinarjev potroji ali počveteteri, bo javljine kurs

Kaj torej? Ako hočemo valutno vprašanje pravično in dobro rešiti, imeti si moramo pred očmi dve stvari: 1. da smo enotna država, v kateri smo vsi enakopravni in enakovredni, in da pri ureditvi valute ne sme nihče biti oškodovan več, kot je to neizogibno potrebno v interesu celokupnosti, — to se pravi, ne smemo oškodovati posestnika dinarja na korist posestnika krona, a ga tudi ne favorizirati na škodo posestnika krona; 2. popolna ureditev valute v kratkem času je nemogoča. Posledice vojne so tako silne, da bo treba čakati mnogo, mnogo let, predno bodo zaceljene vse rane, katere je vojna povzročila. Če pa to stoji, mora naš načrt za ureditev valutnega vprašanja obsegati

a) zmanjšanje cirkulacije državnega dinarja 1. potom oddaje premoženja; 2. potom zadolžitve, ki bi se amortizirale; b) zvišanje kurza 1. potom izvoza; II. Faza regulacije: a) zmanjšanje cirkulacije državnega dinarja 1. potom oddaje premoženja; 2. potom zadolžitve, ki bi se amortizirale; b) zvišanje kurza 1. potom izvoza;

Tako nekako si predstavljamo ureditev naše valute. Ako jo reguliramo tako, imamo položaj mi v rokah in moremo popraviti vsak hip, ako smo kaj zagrešili. »Ureditev valute« po vladnem načrtu je skok v temo. Ako bo posledica te »ureditve« gospodarska katastrofa, je ni več sile, ki bi nas mogla rešiti in nam pomagati. Jaz bi te »odgovornosti ne maral nositi. In zato moram končno omeniti še nekaj. Vsi vemo vzroke, zakaj je prišlo do stagnacije v parlamentarnem življenju. Parlament je bil bolan in naravnja posledica je, da dela namestu njega vlada, toda kljub temu, da nima nove ustave, so brez dvojbe njena pooblastila omejena. Marsikaj more vlada napraviti naredbenim putem, a vsega ne more in ne sme! In dast sem član vladne večine, mislim, da vlada nima pravice, konfiscirati narodnega premoženja brez dovoljenja naroda,

LISTEK.

„Scena“, „Rampa“ in drugo. Jugoslovenski gledališki umetnosti se odpira ugodna perspektiva: Pepelka se izpreminja v kraljično. Beogradska osrednja vlada se je v spoznanju največje narodne in kulturne važnosti jugoslovenskih gledališč s hvalevredno urnostjo lotila radikalno rešitve gledališkega vprašanja: poddržala jih je, jim dala osreanjo upravo in nadzorstvo v osebi odličnega strokovnjaka, pisatelja, dramatika in dolgoletnega gledališkega ravnatelja Branislava Nušića, jim dovolila iz državnih sredstev subvencijo in pripravila enoten gledališki zakon. V kratkem se imamo nadejati imenovanih intendantov in ravnatelj - strokovnjakov. Tudi za Narodno gledališče v Ljubljani se nam baj obeta moža — gledališčnika. Mož je deloval vse svoje življenje za našo pesem, opero in spevoigrro ter je trpel zanje vse življenje: bodi mu končno zadoščene za njegove zasluge in žrtve! Ako

se njegovo imenovanje res izvrši, ga pozdravimo iz srca. Veselimo se velikanskega preobrata v prosep jugoslovenskih gledališč, zlasti pa tisti, ki smo se dolga desetletja z nohti in z zobmi borili proti številnim oviram in sovragom za goli obstanek našim odrov. Konec je nemške moči, ki nas tako dolgo sploh ni pustila v Talijin hram in ki se je naraščajoči slovenski zavednosti umikala le korakoma; konec je cenzurnih sekatur, konec političnih intrig in konec obupne apatije po strankarskih bojih zastrupljenega našega občinstva in naših oblasti. Koliko skrbi, jeze, dela, borb in zamer so nam povzročale vse tiste zapreke! Danes jih ni več, a na njih mesto je stopila munificenta naklonjenost vseh oblasti ter naravnost presenetljiva navdušenost skrajno lahko zadovoljive publike. Kulturni samsprajcniki se naših nekdanjih borb za obstanek in napredek slovenskega gledališča niti ne spominjajo, saj so takrat jedva dobro izhodili, ali pa jih hotoma ignorirajo s pravico mladosti, ki je nagle v svoji obsodbi. No, mi se zavedamo, da se nam

naših sezon iz najtežje dobe ni treba sramovati niti v primeri s tekočimi v današnji »zlati« dobi. To vedo tudi starejši, vztrajno zvesti posestniki predstav, in objektivna zgodovina našega gledališča najde v slovenskih zbornikih in dnevnikih za to trditve dokazov dovolj. S tem pa nikakor nočemo postati laudatores temporis acti, saj ne smemo pozabiti, da naše današnje gledališče v Ljubljani ni nadaljevanje, nego je popolnoma nov začetek. In na ta začetek — saj smo šele v 2. sezoni! — smo lahko upravičeno ponosni: napredek je lep, nagel, skoraj očividni, in zlasti v dramij nad vse razveseljiv. Prej skoro vse proti razvoju, a danes vse za razvoj gledališča: Pepelka je naša svojega princa in stopi kralu na prestol! Per aspera ad astra. In tudi poseben gledališki list že imamo. Po mnogih ponesrečenih poskusih pred vojno, — tudi v Ljubljani smo doživeli menda dve tri številke gledališkega lističa — so ustvarili v Zagrebu zdaj res lep, eleganten mesečnik za dramatsko slovnost in za razprave in poročila o gledališču. Pravzaprav se je narodil dvojček: Scena, Jugoslovenska dramska

biblioteka, Rampa. Pozorišni list. Oba ureja pisatelj in igravec Tito Strozzi, sin velike tragedije Martje in brat velike pevke Maje. »Scena« ima namen prinašati izvirne jugoslovenske novitete ali druge obsežnejše spise, ki spadajo v scenski okvir. »Rampa« (kot pritožga) pa naj bo ogledalo vsega scenskega in glasbenega dela v Jugoslaviji in naj budi zanimanje za sceno med publiko. Urednik pozivlja na sodelovanje umetnike in strokovnjake, prosi za informativne članke o pozornici, za dopise iz vseh večjih mest v državi in za gledališke vesti iz vsega sveta; posebej pozivlja dramske avtorje, naj mu pošljajo svoja neobjavljena dramska dela za »Sceno«, ki jih bo natisnila in posredovala njih vprizoritve na domačih in po možnosti tudi na inozemskih pozornicah. »Scena« prevzema tudi zaščito avtorskih pravic, evidenco predstav in obračun tantiem. Poleg literarne in informativne naloge prevzema »Scena« torej tudi agentske ter ima v to svrhu v Rainervici ul. 17. II. posebno poslovalnico. Naročnina na 12 številk znaša 54 K na leto.

Ta zastopa odličnejše gledališke agenture inozemstvo, preskrbuje tudi dramski repertoar ter hkratu posreduje angažmane gledališkega osobja. Še več: posreduje koncerte in druge priredbe po vsej državi SHS. Delokrog je torej obširen, morda celo preobširen, vsekakor pa hvalevreden. Emancipacija od tujih, večinoma židovskih gledaliških agentur, ki so zalagale naše odre z repertoarjem ali posredovalce angažmane, nam mora biti simpatična. Zeleti je le, da bi poslovalnica »Scena« uradovala prav tako dobro, točno in praktično, kakor one dunajske, berolinske, pariške, budipeštanske in praške agenture, na katere smo bili doslej navezani. Vprašanje pa je, ali bo mogla zagrebška poslovalnica za isto ceno in v istem času dobavljati in dostavljati jugoslovenskim pozornicam celotne operne in spevoigerske materijale? Prva številka »Scena« prinaša Gustava Krkleca dramo z naslovom »Grobница«. Krklec je »Plamenaš«, rojen 1. 1899., zato imenuje svojega prvencu »rapsodija u tri dijela«, se predstavlja čitatelju s »portretom« izpod čopiča Stoj. Aralica ter

Specialna rubrika.

Avstrijska trgovina in industrija.

Anončna ekspedicija M. Duker Nachf. A. G. Dunaj, (Wien) 1/1.

Trgovci, nakupovalci!

Kdor hoče ceno, dobro in iz zanesljivega vira nakupovati prvovrstno blago...

Stalna velika zaloga vseh kemičnih predmetov n. pr.:

jedki natron, vžigalica, bakreni vitriol, vanilija, galun, žveplo, jesihovalna kislina, parafin, gorski vosk, ceresin, smola, gumijevina itd.,

Nikolaus Freystadt Wien I., Fleischmarkt 1. Telefon 18.270.

Telegr. Adr. „Orindust. Wien“ 28614

Julius Baumgarten & Söhne, Vereinigte Papierwarenfabriken Kommanditgesellschaft, Wien VII. Seidengasse 42.

Pisemske mape, pisemska karte, pisemske koverte.

„ATLAS-WERKE“

Wien VII. Neustiftgasse 66 dobavljajo

stroje za čevlje

vseh vrst in za mali in veliki obrat in vse potrebščine za izdelovanje obval. 28640

28569

Alpenländ. Drahtindustrie Ferd. Jergitsch Söhne Wien (Dunaj) Friedrichstrasse Graz, (Gradec), Klagenfurt (Celovec)

Zičnate pletenine tkanine vrvi modroci.

Sita. železno pohištvo. Katalog SHS gratis. 28641

Dvigala

F. Wertheim & Comp., A. G. Wien IV., Louisengasse 6, Budapest VI., Lehelutca 12.

Osebnna, tovorna in dvigala za jedila in akte vseh obratnih vrst. Dvigala za prevažanje oseb (Paternosteraufzüge) po preizkušenem sistemu. Žerjavi (graniki) vseh vrst. 28642

J. Flottmann & Wien XIX., Grinzingerstrasse 75. H. Flottmann & Comp. Pressluft-Industrie A. G. Budapest VII., Kerepesi Ut. 46.

Dobavitelji za: kompletne naprave s stisnjanim zrakom za rudnike, kamenolome, tvornice, ladjedelnice. Kompresorji. Črpalke vakuum. Parni stroji, Cevi velika zaloga, Črpalke kratkodobni dobavni termini. Armature. Ugodne cene! 28298

Elektromotori in dynami

vseh velikosti in napetosti.

J. Fränkel,

Wien I., Rathausstr. 1.

Brivsko-milo (80% omasčobe) v zaviti obliki po 12 kosov, nudi tvrdka Demšar & Osenar, Ljubljana, Kardorvska ulica št. 35. 10499

Obl. konces. informacni zavod

„Drago Beseljak“ Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5

dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu in inozemstvu. V abonentu ter posamezne cene zmerne.

Izvirnega solitatorja sprejme proti plačilu za takojšnji nastop dr. Ferdo Maier, odvetnik Maribor. 10577

Prva jugoslovanska zlatarska delavnica Alojzij Fuchs Selenburgova ul. 6. Kupi zlato in srebro po najvišjem staro zlato in srebro s vseh cenah, priporočam veliko zalogo zlatine, srebrnine, ur, briljantov i. t. d. vsa popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici točno in solidno. 7928

Ventilatorji, exhaustori, kompletne naprave za vse namene industrije, kovaška ognjišča, pločevinaste cevovode dobavlja ceno Cyklop Gesellschaft m. b. H. Marienberg u. Weiss Wien IX., Boltzmanngasse 22.

Priv. avstr. drž. žel. družba Wien, I., Schenkenstrasse Nr. 8-10.

Rav. avstr. fužin in tvornic Telegram: Stegwerke Tel. 17548 in 17644

Dež. pavl. tvor. strojev Dunaj (Wien) X., Telefon št. 50271 in 54304.

Lokomotive na parni pogon za glavne in postranske železnice za tise vseh širin, lokomotive brez ognja, za rudniške lokomotive s stisnj. zrakom, vsi zadrevni specialni izdelki n. pr. elektr. in lokomotive za granike, popravila lokomotiv vseh sistemov. 28622

Zamenja se boljše meblirano stanovanje dve sobi v središčni mestu za stanovanje meblirane sobe in kuhinje. Ponudbe pod Zamenjar/10644* na uprav. Slov. Naroda. 10644

Med. univ. dr. Ivan Pintar

praktični zdravnik, strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo ordinira odslej redno od 1.-3. pop. v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 5, vhod Ribja ul. 5.

Medica & Komp. priporoča

svojo veliko zalogo manufakturnega blaga na debelo. — Sodna ul. 7.

Gradbeno drvo piljeno i tesano, daske i letve kupuje uz povoljne cijene Novak i Pogacnik, Zagreb, Wilsanov trg 3. 10572

Kupim ski, Goerzov daljnogled, foto grafski aparat, vse le v naj boljšem stanju. Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“ pod „Bijak“ 1099

Bencinmotor se kupi. Ponudbe na anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 10515

DRVA mehka in trda dobavi in pripelje na dom. V. Scagnotti, parna žaga za državnim kolodvorom. 6921

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem pričel v Domžalah št. 106. sedlarsko in tapetniško obrt kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se najceneje in točno dovršujejo. Martin Mali sedlar in tapetnik Domžale. 10581

Čevlje na debelo in drobno Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

Advertisement for Viktor Bežek, a teacher in Gorica, announcing his death on Dec 19, 1919. Includes details of the funeral and burial.

Puška za gošobe, kal. 12, se kupi. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 10726

Strniščno repo (pozno) in rdečo čebulo s katerikoli tovorne postaje kupujem na vagon. Ponudbe z navedbo cene na H. Novak, Zagreb, Muhimirska cesta št. 64. 10643

Karbid kakor tudi krasne karbidne svetilke razpošilja vsako množino po tvorniški ceni tvorniška zaloga Janko Andrašič v Mariboru. 10291

En gros En detail 5000 karbidnih svetilk tedenske izdelave, različnih novosti, izvedbe in sistemov pri Industrie und Versandwerk URAX-GRAZ Sfrauchergasse 25. Zahtevajte ponudbe!

Briljanti se kupijo za izjemno visoke cene. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5. 10725

Prostovoljna javna dražba. Županstvo občine Senčar pri Kranju bo prodajalo dne 30. t. m. ob 10. uri dopoldne na prostovoljni javni dražbi staro šolsko poslopje v Olševku. Stavba je v popolnoma dobrem stanju. Obsega veliko šolsko sobo in dve manjši sobi s pritlikinami. 10583

Prva jugoslovanska tovarena čistilnega praha nudi pomade bele — rdeče, prah v zaviti obliki, kakor tudi beli izvleček „SIDOLIN“ — tekočina v malih steklenicah — najboljšo čistilo za vse kovine. A. Radesich nasl., Kamnik Prah se razpošilja tudi v celih vagonih

Pri zdravilišču Rogaska Slatina se odda za zdraviliško dobo I. 1920, 1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta: 1.) Modno trgovino za dame in gospode za letno najemnino K 1200; 2.) restavracijo v sanatoriju za letno najemnino K 4000 in K 7000 za vporabo inventarja. Opomni se, da se mora v tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih. Navedene najemnine zneske je smatrati za najmanjše ponudke, vendar poverjenstvo za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke. Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je last dovedenega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom. Ponudbam, katere je vložiti najkasneje 31. decembra 1919 naravnost pri ravnateljstvu „Državnega zdravilišča Rogaska Slatina“, je poleg ponudbe najemniškega zneska priložiti sledeče dokaze: 1. o strokovni usposobljenosti, 2. o narodnosti, 3. o zadostni višini obratne glavnice. Natančna dojasnila daje ravnateljstvo „Državnega zdravilišča Rogaska Slatina“. 10433

lšče se tajnik. Ponudbe naj izkazujejo srednješolske in akademične študije, event. dosedanje službovanje in zahteve glede plače. — Nadalje se potrebuje mizarški predelavec, ozir. monter, ki ima izkušnje v montaži in popravilu mlina ali sploh večje tovarne. V ponudbah je navesti starost, strokovno izobrazbo, dosedanje službovanje, družinske razmere, zahteve glede plače in evt. orložitni prepise izpraveval. Vinko Majdič, valjni mlin v Kranju.

RADIUM „ELEVATOR“ vsebuječa vinovica (francosko zganje) je edino prava in patentirana ter najzadnje sredstvo proti trganju, revmatizmu in živčnim boleznim splošno znana. Dobiva se v vseh trgovinah, drogerijah in lekarnah. Na debelo pa v glavni zalogi za celo Slovenijo: F. Šibenik, Ljubljana, Gosposka ul. 16

Stampilje Anton Černe GRAVEUR in izdelovalci kavič. Stampilje Ljubljana, Dvorni trg št. 1

Miši - podgane stenice - ščurki in vsa zalega mora poginiti ako upotrebite moja najbolj iskusična in posodi hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 6 K. za podgane in miši stane K 6.-; za ščurke K 7.-; posebna močna tinktura za stenice K 8.-; uničevalec moljev K 5.-; prašek proti mrčesom 5 K; mazilo proti ušem priličih 4-8 K; mazilo za uši pri živini 2 K; prašek za uši v obleki in perilu 3 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) K 3.-. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Šušter, Zagreb 15., Petrinjska ulica 3.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Potrta globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je moj iskrenoljubljeni soprog ozir. svak, gospod

dr. Henrik pl. Cron dež. vladni svetnik v p. v petek dne 19. t. m. ob 1/4 11. uri dopoldne v 60 letu svoje dobe nenadoma mirno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo dne 21. decembra ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Ambrožev trg št. 3. na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani. V Ljubljani, dne 19. decembra 1919. Marija pl. Cron, soproga; Ida Prodnigg, svakinja.

Kmečka posejavnica in hranilnica v Begunjah nad Cerkljico vabi svoje ude dne 26. decembra ob 15. uri v družbeno pisarno za občni zbor z dnevnim redom: Ako naj zadruga postaje ali ne. V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor pri vsakem številu navzočih članov. Begunje nad Cerkljico. 14. XII. 1919. Naselstvo.

Darujem vagon drv in dam se posebno nagrado onemu, ki mi poskrbi v srediini oziroma tudi ob periferiji Ljubljane stanovanje od 3-5 sob s kopalnico, vsemi pritlikinami in če možno z električno razsvetljavo. Ponudbe na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 10735

Dr. Ivan Mazek je otvoril dne 16./10. 1919. svojo pisarno v Litiji.

Zahvala. Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutstva, ki so nam došli povodom nenadomestljive izgube naše ljubljane predobre matere, sestre in tete, gospe

Marije Potočnikove za poklonjene krasne vence in za številno čašče sprejemstvo na nje zadnji poti iskramo vsem našo najpričnejšo zahvalo. V LJUBLJANI, dne 20. decembra 1919. Žalujoči ostali.

Združene opekarnje preje F. P. Vidic & Komp. Vič, Ivan Knez, Brdo nudijo: zarezane strešnike (utorni crep) in zidno opeko Vprašanja na F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

Image of a wooden structure, possibly a roof or bridge component.

Image of a wooden structure, possibly a roof or bridge component.

Image of a wooden structure, possibly a roof or bridge component.

OLJNATE SODE

železne in iz trdega lesa, kakor tudi vrče in zaboje od petroleja kupuje v vsaki množini

Hrovat & Komp., Ljubljana (poleg realke). 10664

v Ljubljani ali bližnji okolici, nadalje ali hiša z vodno močjo, pripravno za industrijo, v bližini železniške postaje, se kupi takoj. Posredovalci določijo primerno provizijo.

HIŠA MLIN

Ponudba pod „Industrija 129 10665“ na upravo Slov. Naroda.

Priporočava najino vedno veliko zalogo:

- slivovke
- tropinovca
- ruma
- brinjevca
- cognac-med.

ter vsakovrstnega kolonialnega blaga. Točna in solidna postrežba. Gregorc & Verlič, Ljubljana, Cesta na Gorenjsko železnico štev. 7.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno dr. Flescha originalno Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik

„pri Zlatem jelenu“ IV. Marijin trg.

Naznanilo.

P. n. trgovcem si usojam v ljudo naznaniti, da sem otvoril v Ljubljani, Kongresni trg št. 6,

trgovsko agenturo, komisijsko trgovino in trgovino z mešanim blagom.

Pečal se bodem v prvi vrsti z vsemi v železniško stroje spadajočimi predmeti. Drugo blago, izvzemši manufakturno, preskrboval bodem po potrebi, kalikor bodo dopuščale razmere. S spoštovanjem 10675

Franc Tomazič.

Sestavljeni škripci,

Vozovna vzdignala,

Obodni za stružnice, sistem Cushman,

Mazilni aparati.

Velika zaloga pri turški

OTTO NUSSBAUM, DUNAJ IX,

Nussdorferstrasse 68. Berlin W 8, Kronenstrasse 2. Prag I. Kaprova 6.

MODNI SALON
STOJNY - MACHNE
LJUBLJANA,
Židovska ul. 3, Dvorski trg 1.

Priporočava svojo veliko izbrano modelo v baržunastih, velour, plišastih in filozofskih klobukov, kakor tudi iz kožuškovine za dame in deklice. Popravila točno in cenovno. Žalni klobuki gotovi.

Restaurant Zlatno Burence

Beograd, Prizrenska ul.

Dunajska kuhinja, lutomerška vina, postrežba domača.

Nemška jedilna sol

izvoza prosta, franco Passau, se odda. Vprašan za večje partije prosi od kupcev samih 10744

A. Grosslicht & Co., Wien I,

Himmelfahrtgasse 22, Tel. Adr. „Agenc“ Wien.

Naklada in trgovina umetniških slik

Petar Nikolić

Zagreb, Ilica 36, I kat. telefon 2-22.

Priporočava svoje bogato skladišče umetniških, narodnih, historijskih, svetlih in raznih drugih slik za okraševanje domov. Osobito priporočava sliko Koroško roblje od Jarosl. Černaka ter slike Njeg. Vel. Kralja Petra in N. V. regenta Aleksandra. Zahtevajte cenovnike!

Premog

Vam nadomesti impregnirano kurivo. — Naročite, dokler še kaj zaloge! Drva vsake vrste se Vam dostavijo takoj na dom. Motorna žaga brezplačno na razpolago!

Srebotnjak, Kolodvorska ulica št. 31.

Novi tečaj za: slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepis, slovensko korespondenco, nemški pravopis in korespondenco, računstvo, navadno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, nemški jezik za začetnike, hrvatski jezik in lepomiselnost se začnejo dne 5. januarja 1920. Zasebno učilišče Logat v Mariboru, Veitrijska ulica 17/I. Novi tečaj trajajo 4 mesece, obširni prespekt brezplačno. 10640

G. F. Jurásek

vključevalce klavirjev in trgovac z glasbilo

v Ljubljani, Wolfova ul. št. 12.

Prva jugoslovanska specialna trgovina za vgrajevanje in popravila glasbil.

Esence

za likerje, rum in žganje dobavlja v vsaki množini, ker je dovoljen izvoz v Jugoslavijo, po železnici potom špediterja v priznani najboljših kvalitetah in poceni

Prva dunajska parna tovar. eter. olj, esenc in barv J. FEIGL, SOHN & Co, Wien XV. I., Friedrichsplatz 3/a. Ustanovljeno leta 1872

Specialiteta: Kingston rum Basis. Najnižje stavljenе ponudbe slede po naročilu. 8683

Potočnik

salon za dame in gospode

Selenburgova ulica št. 6, I. nadstropje

Izdeluje najmoderneje po prvih modelih izbrane obleke za gospode, kostime, damske plašče po prvih modnih francoskih, ameriških modelih. Posebna delavnica za obrabane, moderniranje, kostimov ženskih plaščev, moških oblek, površnikov, predelovanje iz salonskih sukenj v na elegantnejše jakete. — Na zahtevo v esmih dneh. Pri večkratnih naročilih znaten popust. — Naročnikom se čistijo in likajo obleke gratis. Naročila z oštečilo se delajo z obratno polto.

IVAN JAX in sin

Dunajska cesta št. 15, Ljubljana.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

— Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. — Ustanovljena leta 1867. Vezanje ponuduje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“ Kolesa iz prvih tovarn. Ceniki zastoj in franko. Dürkopp, Styria, Waffnenrad.

Priporočava se izdelovalnica in preoblikovalnica klobukov in slamnikov za dame in gospode

P. BARBORIČ
Ljubljana, Mestni trg 7.

Barva - kemično - čisti

vsakovrstno blago, obleke domače perilo (pošilja po listu na dom) svetlolika vrtnike, zapeljave in vrstice

tovarna JOS. REICH, Ljubljana, Poljanski nas. 4 Podruž. Selenburgova 3. Podružnica MARIBOR, Gosposka ulica 38.

Za importerje in trgovce.

Vse vrste krtič, čopičev, jehlenine, igel in vse drugo galanterijsko blago dobavlja najceneje

MAX KELLER, Graz, Annenstrasse 42.

Priporočava se osebni nakup.

Mesne izdelke

kakor: krakovske salame, brunšvške klobase, kranjske klobase, hrenovke, safalade, posebne klobase, tlačanke, nadalje prekajeno slanino, papricirano slanino, prekajeno in zvito šunko, prekajeno meso itd. dobavlja v vsaki množini po najnižji ceni iz lastnega obrata. Kakovost najboljša! Postrežba točna!

Gospodarska zveza v Ljubljani.

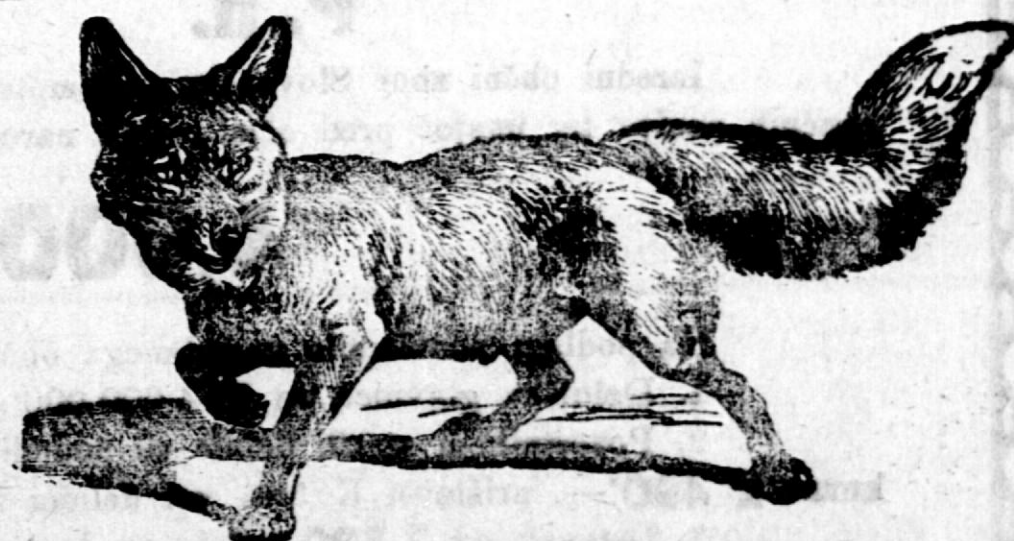
Štedite s podplati!

Usnjati nabitki z žeblički, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2.—, za otroške po K 1-50, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne „PEKO“ čevljev.

Preprodajalec popust! Preprodajalec popust! Peter Rozina & Co. Ljubljana, Breg št. 20.

Pozor! Trgovci, Pozor!

ki želijo v najkrajšem času dobiti različne kandidate ali fondant bombone, naj pošljejo sladkor tvornici čokolade, bombonov in in slaščic Josip Rajštar v Sečanju. V predelavo se sprejme od najmanjše do največje množine sladkorja. Za predelavo se računa skrajno ugodna cena. Izdelki so prvovrstni s prav finim aromom in okusom po žejji kakor: maline, limone, sadje, jabolice, drops, medeni, mandeljni itd. Kupi se vsaka množina orohov. Istotam se sprejme tudi knjigovodja, prva moč. Prošnje naj se opremijo s spricevali. Plača po dogovoru.

Kupujem vse vrste kož divjačine: lisice, kune, dihurje, srne jazbecce, zajce, krte in polhe po najvišjih dnevnih cenah.

Krznar Wanek,

Sv. Petra cesta št. 19. 10648

Transportno in prometno društvo.

Središnica: ZAGREB, Ilica 45. Telefon 2-20.

Podružnica: BEOGRAD, Vuka Karadžića 16. Telefon 2-77.

Brzjav: Transport Zagreb.

Odpredajni oddelci:

Odpredajni in doprema vsakovrstnega blaga. Vs. indus. in v. in. blaga. Zbirni promet Wien & Beograd. Strokovna oskrba.

Agenturalni in komisijski oddelci:

Pr. daja blaga v. om. in. Nakup in. rednja za lasten račun. Eksp. vseh vrst poljedeljskih izdelkov. Import indus. ljskih predmetov.

Vse informacije takoj brezplačno! 6429

„Timex“ Uvoz-Izvoz Društvo L.O.L.

Dunaj I. Selenburgova 7.

Brzjav: Timex-Dunaj.

Praga II. Vozovni nas. št. 66.

Brzjav: Timex-Praga

Dobavlja takoj:

Poljedeljske stroje in orodje, kmetijske vozove; lopate, motike, krampe, pohišnja za spalne sobe, masliven trd les, kuhinjsko orodje, usnje itd. Podplate, zgornje usnje in jermena. Kemično-tehnične in farmaceutske proizvode, medicinske preparate. Stroji in orodja za vse industrije, Elektro-motorji in ventilatorji.

Oferira:

Emajlirano (postekleno) posodo. Porcelan in stekleno. Špe, stekla za ogledala in brušeno steklo.

Kemični proizvodi. — Užgalice.

Stavbilni material vseh vrst. Železniški material. Z. le. ne konstrukcije. Stroji in orodja za vse obrte.

Zahtevajte naše najugodnejše ponudbe. 9745

Cenjenim damam

naznanjam, da sem zopet otvoril svoj dobro znani prvovrstni

damski modni salon

za angleške kostume in francoske toalete.

TEODOR KUNC

.. Beethovnova ulica št. 9, prifilicje desno. ..

ING. ARTUR ZEISEL

Prezisijski stroji za obdelovanje železa in kovin.

Dunaj (Wien) IX., Spittelauerände 7, telefon št. 23617.

Dobavljam točno in ceno moderne

stružnice za železo	prerezovalnice (Stossmaschine)
revolverske stružnice	vresovalnice vijakov
avtomate	krožne brusilnice
skobelnice (freze)	brusilnice za orodje
vrtalnice	stiskalnice
stroje za oblanje	žage
shapingske stroje	stroje za obdelovanje pločevine.

9766

Dalje orodje in dvigala.

Flaka

dokolenice

X. SELJAK LJUBLJANA

„Srna“ znamka jamči nedosežno kakovost mila.

IGNAC FOCK, tovarna mila in sode KRANJ.

Pomanjkanje petroleja!

Karbidne svetilke.

En gros! lastnega izdelka Eksport!

od najpreprosteje do najboljše izvršitve, brezhibno funkcioniranje! Največja množina takoj dobavna iz zaloga. Vzorci se točno pošljejo na izbero. 10355

Elektromech. Werkstätten

Sen, III, Fasengasse 44.

Krznarska moda 1920.

Nemoderni muhi, boe i.t.d. se modernizirajo in izgotovlja v najkrajšem času. V zalogi dama izdelane garniture ter specijelno damske kožuhovinske čepice. Prevzamem vsakovrstne kože v stroj ter jih popolnoma izgotovim v najmodernejših garniture.

Ludovik Rot, krznar,

Gradišče 7, nasproti Dramskega gledališča.

Trgovina vina na veliko

Andrija Golubić, Zagreb

poslovnica: Jurijčeva ulica 10. telefon 20-16

klet: Nikolčeva ulica 12. telefon 23-98.

Prodaje:

Vino belo in rdeče, staro in novo, hrvatska, dalmatinska ter banatska. Vse na vagone in majhnih količinah, hitro in točno odpremljanje. 10273

Jugoslovanski poslovni koledar

izide valed nastalih težkoč seže zadnje dni t. m.

Radi zvišanih tiskarskih stroškov je založništvo primorano zvišati ceno koledarja na K 10.—, po pošti K 11.—. Naročila, ki so dospela do 16. t. m., bodo izvršena po prvotnih cenah.

Jugoslovanski poslovni koledar,

ki ustreza nemškimi „Geschäftsvormerblätter“, ima obliko trdovezane knjige, 24x18 cm, in je potreben pripomoček za redno poslovanje uradov, pisarn, obrtne.

Da si zagotovijo nakup in točno dopošiljatev, naj ga radi omenjene naklade p. n. uradi, pisarne in posamezniki takoj naroče po dopisnici. — V Ljubljani dostavimo koledar na dom.

Založništvo Jugoslovanskega poslovnega koledarja, Ljubljana, na Bregu št. 20.

Priporoča se trgovcem z oblekami

prva domača tovarna oblek

Kunc & Maček

Ljubljana, Gosposka ulica 7.

V zalogi vedno večje število oblek in sukenj; večja naročila se izvrše v najkrajšem času.

Strogo solidna postrežba!

Violine, strune, citre, harmonike, kitare, tamburice, telovad, rogovi, vse druge glasb. instrumenti in potrebšine v veliki kanski zalogi.

ALFONZ BREZNIK

glasbeni učitelj in edini zapri-seženi izvedenec dež. sodišča

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani.

Ljubljana, decembra 1919.

Vabilo na subskripcijo 15.000 novih delnic po K 400'- nom. v skupnem znesku K 6,000.000'-

P. n.

Izredni občni zbor Slovenske eskomptne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 28. septembra 1919, je sklenil z ozirom na ugodni razvoj vseh bančnih poslov ter imajoč pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, zvišati delniško glavnico od

4,000.000'- na 10,000.000'- kron.

Na podlagi pooblastila navedenega občnega zbora je podpisani upravni svet sklenil provesti to zvišanje pod sledečimi pogoji:

1. Delniška glavnica od K 4,000.000'— se zviša z izdajo 15.000 delnic po K 400'— nom., torej za K 6,000.000'—, na K 10,000.000'—.
2. Posetnikom starih delnic se ponudi 7.500 novih delnic in to na način, da stari delničarji sprejmejo na vsake 4 stare delnice 3 nove po kurzu K 490'—, prištevanji K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.
3. Ostanek od 7.500 delnic se da na razpolago novim subskribentom in stari delničarjem, v kolikor isti žele podpisati več delnic, kot jim po agorajem razmerju pripada po kurzu od K 590'—, prištevanji K 5.— pri delnici za stroške izdaje delnic.
4. Nove delnice participirajo na dobičku zavoda za leto 1920.
5. Subskripcijski rok traja od 20. decembra 1919 do 10. januarja 1920.
6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najkasneje 10. januarja 1920. Na vplačila za nedodeljene delnice povrnemo 3% obresti do vrnitve denarja.
7. Prijave sprejema: Slovenska eskomptna banka v Ljubljani, Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu, Srbska banka v Zagrebu, Mariborska eskomptna banka v Mariboru in njena podružnica v Murski Soboti.
8. Reparticijo novih delnic si pridrži upravni svet.
9. Kurzni dobiček (agio), ki se doseže pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke, odštevanji stroške in pristojbine.

Upravni svet Slovenske eskomptne banke v Ljubljani.